

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1910. november 24.

268 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felölts szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Égész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Évi háza 2 kor.
Egyes szám ára helyben 5 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Bűnösök szaporodása.

A morálstatistikusok már régen megfigyelték, hogy bizonyos bűnesetek száma a hosszú béke idején fokozatosan szaporodik. Szerintük tehát a háborúnak, bár magában véve rossz, tisztító hatása volna a későbbi nemzedék erkölcsösségére. Teljes bizonyítékot nem nyújthatnak, annál kevésbbé, mert hiányos adatgyűjteményükkel szemben viszont olyan példákra is mutathatunk a történelemben, melyek az ellenkezőt igazolják. Helyesebben vonhatók le a következtetések a gazdasági tényezőkből, amelyekre szintén irányító befolyással van a háborus idő vagy békés munka. S ennyiben csakugyan van némi köze a morális következményekhez a háborúnak. Ennek a háborúnak nem kell véresnek lenni; lehet az belső forrongás is, mely gazdasági pangást vagy válságokat idézhet elő. S a gazdasági élet körülményeinek hatása nyilvánvalóan megnyilatkozik az erkölcsi élet jelenségeiben is. Nem csak a kedvezőtlen, hanem a kedvező gazdasági helyzet is. A plutokrácia szertelen megnövekedése csakugy megtermi a maga bűneit, mint a pauperizmus.

Magyarország hosszú évek óta nem csak gazdasági, hanem pszichológiai válságok közt botorkál. Nincs meg sem lelki, sem anyagi egyensulya. Elhagyott és meg nem értett társadalmi elvek és eszmék harca mellett gazdasági küzdelmek emészti az emberek idegeit.

„A Tengerpart“ tárcája.

A madárijesztő.

A rendjel mindig tiszteletet keltő dolog, akkor is, ha nem fűződik hozzá valamely hőstett, világraszóló találmány, vagy száz kötetnyi remekmű emléke. A munka emberének folyton meg-megújuló örömet okoz, a nő keblén pedig a csipkék tömkelegében egy disszel több, ha valamivel sulyosabb is a többinél. Azután bizonyos esetekben hasznára is válhatik a tulajdonosának, mint azt mindjárt látni fogjuk.

Z. asszony diszkrétén viselte egyik nemzeti rendjelünk piros-zöld selyemmel borított gombját, azt, amelyet azok, kik nem tudtak megszerezni, tulságos zöldnek, azok pedig, a kik megkapták, sohasem találták elég pirosnak.

Hogyan jutott Z. asszony e diszhez, mely hatalmas keblén pompázott?

Ennek oka az, hogy Fontainebleau mellett, a thomery-i völgyben, a Szajna felé húzódó s a napfénynek kitélt falak mentén, remek szőlőbogyók érnek, melyekből isteni bor lesz. Ez a bor, ha egyébként összekötetéseken nincs hiány, nem egy esetben megszerezte már termelőjének a kis arany- vagy ezüstkeresztet.

Ám senki sem válhatik híressé, mielőtt megszületett volna. A negyven év pelyhes kis bajuszszal árnyalta be Z. asszony ajkait, általában az volt, amit a köznép a szép asszony

Természetellenes uton, természetellenes gyorsasággal és türelmetlenséggel keresik a leg-többben boldogulásukat. A szertelen törekvések a lelkiéletnek nem csak hullámhegyein, de hullámvölgyeiben is megnyilatkoznak; a nagy vágyak kudarca nagy kétségbeesést és botor vakmerőséget szül. A normális állapotból kizökkent erkölcsi érzék felmondja a szolgálatot s belezuhan a bűn örvényébe.

Ezért tapasztaljuk minden pozitív adat keresésének szüksége nélkül azt, hogy nem csak bizonyos bűntettek szaporodnak nyomról-nyomra, hanem a bűnözésre való hajlandóság is. Egyrészt az emberi élet és az emberi test épsége, másrészt a vagyona ellen irányuló bűntettek rohamosan szaporodnak. De megnyilatkozik a morális megingás az eddig féltve őrzött becsület elleni támadások szaporodásában is. Ennek pedig már nem csak gazdasági oka van; hanem tagadhatatlan oka a mai ethikai nevelés hiányossága vagy félszégése, sőt sok helyen hallgatolagos tagadása és ennek következtében elhanyagolása.

Számokban elég szomorú képet tár elénk az Országos statisztikai hivatal jelentése a bűnügyi statisztika eredményeiről, 1904-től 1908-ig. Igaz, hogy ezek az esztendőik országos szempontokból valóban nem rendes esztendőik. Gazdasági harcok mellett politikai bizonytalanság és küzdelem, még pedig olyan alakban és mértékben, mely egyenesen erőszakosságokra sarkalhatta az izgatott lelkeket.

névvel illet. Őt láb és néhány hüvelyk magasságához megfelelő szélesség járult. Járása lassu volt és méltósággal teljes. Mindig jókor indult minden útjára, hogy az utolsó percben ne kelljen hanyatt-homlok sietnie.

Nos, a minap Z. asszony visszaigyekezett Fontainebleauba. Kimért léptekkel haladt a Gare de Lyon felé, másodosztályu jegyet váltott és nyugodtan beült egy egészen üres szakaszba. A középső ülést foglalta el, azt, mely két karnyugtató közt a legnagyobb helyet biztosította. Aztán nyugodtan, a nagy uttól még kissé zihálva várt, mert a vonat csak jó félóra mulva volt indulandó.

Rövid idő mulva az egész pályaudvart katonaság özönlötte el. Z. asszony szakaszát, csak úgy, mint a többit, elárasztották a legények. Kettő, négy, nyolc szállt be a szakaszba, jött a kilencedik és utána a tizedik akart belépni a szakaszba, ám a kilencedik így szólt:

— Lassan, öregem! Nem lehet! Egy kövér hölgy van itt.

A másik feleselni kezdett:

— Gondold, hogy megtelt a kocsi? Még egy helynek kell lenni. Legfőljebb kitesszük öreganyánkat.

— Egyszerű megoldás, valóban.

Elképzelhető, hogy ez az eshetőség nem nyerte meg Z. asszony tetszését. Nyugodtan ült és meg sem moccant.

A kilencedik és a tizedik betolakodott. Aztán valamennyien Z. asszonyt nézték. Csakhamar hangos megjegyzések hallatszottak:

De ezeket a zavart vagy okozó körülményeket leszámítva, Magyarország általános morális élete is, hanyatló képet mutat ezekben a számokban.

Feltűnő a bűntettek és vétségek miatt elítéltek számának növekedése. 1902-től 1908-ig a törvényszékeknél 28 százalékkal, a járásbíróknál 17 százalékkal emelkedtek az elítélések. Nagy arányban emelkedett a szemérem elleni bűnösök száma. De itt mindjárt megjegyezzük, hogy erről az ítéletek éppen nem adnak hű képet. Mert az ilyen esetek jó része nem is kerül bíróság elé. S ha ebben a tekintetben Magyarország morális életének hanyatlásáról képet akarunk nyerni, csakis a magántapasztalatok alapján tehetünk; de a tárgy kényessége miatt az adatgyűjtés szinte lehetetlen. A köztapasztalat utján nyert általános kép is rendkívül sivár. Sokkalta sivárabb, mint a hivatalosan szerzett pár száz adat mutatja. Még pedig nemcsak a romlottnak kiáltott fővárosban, hanem szerteszét a vidéken is. Sőt a főváros e tekintetben közép-helyet foglal el a periferia két érintő pontja közt.

Pedig a főváros bűnösebb volta, mint azt olyan sokszor hirdetik, nem lenne csoda. Ott van a legtöbb alkalom mindenféle bűn elkövetésére. Ott gyülekszik és áll legmerevebben egymással szemben a gazdagok és a proletárok egyenlőtlen tábora. Ott verődik össze a legtöbb szerencsehajszoló, megugrott kalandor,

— Humbert asszony:
— A száz kilós hölgy.

Z. asszony nem volt ellensége a szeretetreméltó évődésnek. Ujságja mögé megvonulva, melyet látszólag olvasott, mosolyogni kezdett.

Ám, a katonaurak vérszemet kaptak és igyekeztek mentől kellemetlenebbé lenni. Lábaikat keresztbe rakták, nyújtózkodtak és mosdatlan beszédekbe kezdtek.

Egy pillanatig Z. asszony arra gondolt, hogy helyét elhagyja és segítséget keres. De eszébe jutott, hogy helyét nyomban elfoglalják a derék vitézek és ezt a világot sem akarta. Föltette tehát magában, hogy csöndesen és lehetőleg pirulás nélkül tűrni fog.

Eközben a szomszéd szakaszokból más katonák jöttek a kocsijához, hogy tanui legyenek a látványosságnak.

— Hát csak nem akar mozdulni a polgárnő?

— De nem ám, öregem!

— Hm! Nem csoda! Egy akkora darab nem gurul olyan könnyen.

— Már most mit tegyünk?

— Tudjátok mit? Énekeljétek neki.

— Mondasz valamit.

— Énekeljétek el neki „A kapitány feleségé”-t.

— A „Mamselle Lise”-t.

— Az „Akasztott leány”-t.

Z. asszony megjédt. Szemrehányó tekintettel körültekintett üldözőin, aztán sápadtan így szólt:

— Szomorú dolog, hogy francia katonák

kenyeret kereső szerencsétlen meg nyomorult. Mind a két ellentét egyaránt megtermi a bűnök különböző fajának, a bűnös élvezetek csábító alkalmának, elérhetőségük módjainak sokaságát. 100.000 lélekre Budapesten 615 elítélt esik; legkevesebb Vasvármegyében 443, de már Kolozsvárott 1097, Marosvásárhelyen 1086, Fogarasban 1192, Liptóban 1350!

Feltűnő jelenség, hogy a bűnesetek száma legkisebb az ország nyugoti részében, a Tiszántúltól gyorsan emelkedő irányt vesz az erdélyi szélekig. Fajlag legkevesebb büntetett fordul elő a ruténok, legtöbb a tótok és oláhok közt. De a magyar sem marad, sajnos nagyon hátra. Kevesebb a bűnös a németek között és ezt a jelentés írója és kultúra és vagyoni jólét nagyobb fokának, valamint vallásos életüknek tulajdonítja.

E jelenségekből azonban a kultúra hatásának javára vagy kárára nem kell általános következtetést vonni. Itt is vigyázni kell a statisztikára, amely nem csak világhíthat, de fel is pörkölteti az érveket.

A bűneseteknél ugyanis nem mindegy, hogy miféle bünt követett el az illető. Mert a büntető törvény szempontjából vétség a verekedés is, büntetett a súlyos testi sértés is. Ezeket pedig jórészt virtuskodásból, másrészt azonban az alkoholizmus hatása alatt követik el leginkább.

Az alkoholizmus már azután nagyon gondolkodóba ejti az embert. Ez már nagyon távongó seb.

A tulajdonjog ellen elkövetett büntettek nem csupán az általános morális lazulásra, belső forogásra, hanem a gazdasági ziláltságra is utalnak. Ezekben kell tehát keresni az orvoslás módját is. Leszűrhetjük a statisztikai adatok összehasonlításából azt a tanulságot, hogy ha már az emberek egyetemességét nem is tudjuk megjavítani, noha erre minden eszközzel törekednünk kell, lényegesen csökkenthetjük a bűnesetek számát a kultúra és a gazdasági állapot javítása által. De ennek a kettőnek együtt kell haladnia. A kultúra, ha fejlesztésével egyszerre az elszegényedés, az anyagi küzdelem tart lépést, mint az most tapasztalható Magyarországon, ahol a fizikai proletárság mellett már nagy szellemi proletárság is küzd a létért, megokoltan irigyli azt az

igly viselkednek egy nővel szemben.

Am ez előkelő kijelentésnek nem volt meg a várt hatása. Hangos röhej támadt és kórusban kiáltani kezdtek:

— Emeljük vállainkra a honleányt!

— Éljen a hadsereg!

Z. asszony azon a ponton volt, hogy föládja a küzdelmet és elhagyja a kocsi. Am e percben fölhangzott kívülről a kiáltás:

— Beszáltni! Beszáltni!

Egy pillanatig csend támadt. Azután egy fickó elővette kicsiny, rozszagu pipáját és kijelentette:

— Most pipázni fogunk!

Z. asszony tiltakozott!

Megtiltom önöknek, hogy dohányozzanak! Tudom az önök ezredének számát.

A fickó csendes mosollyal megtömté pipáját. Egyéb pipák is előkerültek a zsebekből.

— Szavamra mondom, mihelyt egyikük rágyújt, meghuzom a vészféket.

S hogy nagyobb súlyt adjon szavainak, kinyújtotta karját a fogantyú felé.

A heves taglejtéstől szétnyíltott a bolerója és mellén egy másodpercre láthatóvá vált a zöldszelvényemmel bevont, pirossal szegélyezett gomb.

A hatás megsemmisítő volt.

A legközelebb álló katona elsápadt s félhangon, de úgy hogy valamennyien meghallhatták, odasugta szomszédjának:

— Katonai érdemrendje van öregem. Már most mit tegyünk?

— Katonai érdemrendje van-e, vagy a becületrend keresztje?

osztályt, mely a nagy versenyben a sorsnak jó lutriszámát húzta ki: akkor annak hamar kerítő szerepe leszen, több eszközt ad a bűnös hajlandósága ember kezébe, hogy törvénytelen uton kísértse meg elérni boldogulásának célját, melyet rendes uton, tisztességes munkával, jó igyekezettel nem érhetett el.

A gazdasági jólét pedig, kellő ethikai alap híján a kicsapongások förtelmes bűneire viheti a gyöngye lelkeket. A lelki és anyagi kultúrának harmóniája az a roppant feladat, melynek megoldása ma még csak a moralisták álma. Nem szabad azonban a kísérletől sem visszariadni. Amíg pedig elérhetjük azt, hogy a két kultúrának harmonikus hatása önmagától csökkentse a minimumra a bűneseteket: nincs más mód, mint alkalmazott alakban a régi elrettentő elve. Szigorúan kell fogni a törvényeket és ahol maga a törvény enged kibuvót, új törvényt kell alkotni és végrehajtásban nem szabad teret engedni mindenféle hóbortos álhúmanus experimentálásnak. Látjuk saját bűnük rovásán, hogy a tulságba engedett szabad kereskedelem, az élelmi szerek hamisításának lazán felfogott kérdése, a leplezett uzsora megtűrése, az optimisztikus zabolátlansággal szabadjára engedett esküdtszéki eljárás és több efféle, minő károkat okozott társadalmi biztosságunk terén. A humanizmusból ugyanis még nagyobb joggal részt kérnek azok is, akik áldozatul lehettek kiszemelve, vagy nyögik a nagy szabadságot, akiket még nem öltek meg, akiket még nem raboltak ki, nem csaltak, nem fertőztettek meg és akiknek gyomrát még nem tették tönkre.

Valószínű, hogy például az élelmiszerek hamisítói, ha bűnvádi uton fognak elítéltetni, felszökentik az elítéltek számát; de ez nem azt fogja jelenteni, hogy több lett a gonosztevő Magyarországon, hanem hogy több került hurokra. Már talán ez is javulás jele lenne; mert csak akkor számíthatunk a büntettek állandó apadására, ha egyáltalában nem igen lehet titokban és büntetlenül garázdálkodni.

P. H.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

— Ejhaj! Mindenképen jól jártunk!

A boleró bezárult és ismét elfölte a jelvényt. A katonák nyugtalan tekintete, melylyel egymást nézték, azt látszott kérdezni:

— Mit tegyünk most?

Szemük előtt egy homályos látomány körvonalai kezdtek kibontakozni. Egy dombon, melyet feldult az ellenséges ágyugolyó, egy sor-ezred állott és állta poroszok rohamát. A tiszt, aki a lobogót tartotta, elesett. Egy másik odarohant, hogy elkapja a szent jelvényt, de ezt már utközben elérte a sorsa. Ugyanígy járt egy harmadik. Ekkor odarohant az ezred markotányosnöje, fölkapta a lobogót és a golyózár középeit az magasra emelte. Kürtszó. A színhely megváltozik. A kaszárnya udvara. A zászlóalj teljes díszben állanak. Fölhangzik a vezényszó: tisztelegj! Dobpergés. A zene megszólal, a zászlót meghajtják. Az ezredes elvonul a csapat előtt és jobbján szintén lovon, mellén a kitüntetés jelvényével a markotányosnö halad. S a menet végén, szuronyok közt, meghasított ruhában, hajadonfőt tiz szerencsétlen fickó halad... Ők... valamennyien érettek a börtönre és kurta-vasra...

A katonák homlokán verejték gyöngyözött.

Ettől kezdve Z. asszony utitársai halotti némaságban ültek.

Mikor a vonat megállt, tiszteletteljesen utat nyitottak. Z. asszony ügyet sem vetett rájuk s nevetve egy rája várakozó békés polgár karjaiba sietett.

UJDONSÁGOK.

— **Az új kormányzó üdvözlése.** Wickenburg István gróf kormányt ma a következő előkelőségek üdvözölték táviratilag: Pálffy Vilmos herceg, Serényi Ottó gróf morva helytartó, Szécheny Emil gróf, Vay-Beniczy grófnő Baden-Badenből, Sennyei bárónő, Tullán Dénes báró udvari és miniszteri tanácsos a külügyminiszteriumban, Lichtenstein Ede herceg Bécsből, Helmbach Gizella bárónő, Szentiványi Zoltán kamarás, Stortnik Ágost báró Grázból, Stenger András voloscai polgármester, Kolischer Emil altábornagy Brünnből.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület holnapután, pénteken este ülést tart, melyen az esetleges bejelentéseken, indítványokon és interpellációkon kívül a városi háztartás 1909. évi jelentése, a műszaki hivatalnál betöltendő mérnöki állások ügyében beterjesztendő indítvány, valamint számos kisebb jelentőségű ügy szerepel.

— **A népszámlálás.** A népszámlálás előzetes munkálatai már véget értek. A tanács kijelölte azokat, akik az összeírást fogják végzni. Az összeírók tanítók, városi tisztviselők és magánosok lesznek.

Ma, vagy holnap fogja a városi tanács kibocsátani azokat a felhívásokat, amelyekben felhívja a közönséget, hogy a népszámlálást végző közegeknek minél inkább segítségére legyenek. A tanács egyben figyelmeztetni fogja a lakosságot, hogy helyes adatokat mondjon be, mert — mint sokan gondolják — az összeírást nem vonatkozik adókövetelésre. Az összeírást a karácsonyi ünnepek előtt kezdődnek és a jövő évi januárban végződnek.

— **Halálozás.** Jugo Antal tekintélyes fiumei háztulajdonos és birtokos, volt városi képviselőtestületi tag, tegnap délután fél öt órakor meghalt. Az elhunytat, kinek halálát tekintélyes rokonság gyászolja, csütörtökön délután három órakor temetik a Via Ciotta 20. számú házban.

A haláleset hírére a városháza épületére kitűzték a gyászlobogót.

— **A husbehozatal Uruguayból.** Uruguay köztársaság fiumei konzulátusa a busbehozatal érdekében terjedelmes jegyzéket bocsátott ki. A jegyzékben a konzulátus imerteti a köztársaság s Magyarország közötti kereskedelmet, statisztikai adatokkal szolgál a kereskedelemről s pénzügyről, számszerűleg kimutatja Uruguaynak fagyasztott hus, fajbéli és vágóállatokban való teljesítőképességét. Felöleli a konzulátus kiadmánya az uruguayi husbehozatal ügyében a konzulátus, a fiumei kereskedelmi és iparkamara, a városi tanács, a Schenker és Társa szállító cég s a kormány között történt iratváltásokat is. A konzulátusnak a kamarához intézett beadványából megemlítjük a következőket: Ausztria-Magyarország évenként mintegy harminchétt milliónyi árut visz ki Uruguayba. Ez azonban a statisztikában nem szerepel, mivel legnagyobb része kerülő uton jut Montevideoba. A köztársaság nemcsak erős fogyasztója lehet a magyar gyártmányoknak, hanem előnyös földrajzi fekvése miatt mint átmeneti gyűjtőpont szerepelhetne a magyar származás áruknak a szomszédos államokba való bevezetése érdekében.

Magyarország viszont gazdag oly terményekben és iparcikkokban, a melyek Uru-

Ostobaság! Nem kell a gyermeket vattába burkolni.

Rossz időben is ki kell mennie, nemcsak az iskolába, hanem játszani is. Hanem óvatosságnak kell azért lenni és ezért jó, ha a gyermek mindig magával visz néhány darab valódi Fay-féle szodeni ásványpasztillát. Akkor bizonyos, hogy a nyálkhartyák veszedelmes izgatását elhárítja, s a gyermeknek semmi baja sem történik. A hol gyermekek vannak, Fay valódi szodeni pasztillájának nem szabad hiányoznia. Minden idevágó üzletben kapható dobozonként 1 kor. 25 fillérért.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Güntzert, cs. és kir. udvari szállító, Wien IV/I. Grosse Neugasse 17.

guayban nagy forgalom tárgyát képezik, akár mint fogyasztási cikkek, akár mint átmeneti áruk. Ezeknek a cikkeknek rendkívüli kelen-dősége volna azokon a vidékeken, ha közvet-len uton lennének oda bevihetők.

Uruguay viszont oly nyers terményekben és félig megmunkált anyagokban bővelkedik, amelyeket Magyarország nagy mennyiségben fogyaszt.

Magyarországnak egy remek fekvésű, az árukezelés összes modern kellékeivel felszerelt, mintaszerű igazgatással bíró kikötője van: Fiume. Ha ezt a kikötőt ki akarjuk használni arra, hogy a célbavett közvetlen forgalom ki-alakulásának és fejlődésének elsőrendű ténye-zőjévé legyen, úgy Magyarországnak teljes erővel kell oda törekednie, hogy ezen a ki-kötőn át irányítsák a kiviteli áramlat Uruguay felé, valamint az onnan hozzánk jövő behozat-ali áruk forgalma.

Fel kell itt említeni, hogy még 1909-ben csak 2000 mm. áru került kivitelle Fiumén át Montevideoba, míg az idén az itteni konzulátusnak áprilisban történt felállításától máig ezen kivitell fekszkött 2000 tonnára egy és fél millió korona értékben s e mellett a forgalom emelkedő tendenciákat mutat.

— **Három tengerész halála.** A Magyar-Horvát szabadhajózási részvénytársaságnak a feketetengeri Novorotiskban horgonyzó „Buda” gőzösétől távirat érkezett a társaság igazgató-ságához, melyben a parancsnokság bejelenti, hogy Jedretich György hajómester, Braicovich Ferenc kormányos és Mikoc András matróz, a hajón kiütött tűz alkalmával kabinjukban alvás közben megfulladtak. A részletek még hiány-zanak.

— **Egy postagőzös balesete.** Az Adria hajóstársaság „Carola” postagőzöst, mely Mal-ta és Délolaszország között közlekedik, baleset érte. Utközben ugyanis a hajó kormányza eltö-rött, úgyhogy a gőzöst dokkba kell vinni. A kormány kijáratát a „Carola” szolgálatát az Arpad látja el.

— **Levontatott vitorlás.** A révhivatalhoz ma az „Előre” tengerészeti hatósági gőzös pa-rancsnoka távirati jelentést tett, hogy a „Rosa” nevű vitorlást, mely november hatodikán Ar-be szigeténél zátonyra jutott, sikerült levontatnia. A vitorlást az „Előre” a távirat szerint Lussin-piccoloba vontatja.

— **Uj bank-fiókok Boszniában.** Tíz új fiókinvézetet létesít a jövő évben az Osztrák-Magyar Bank. A vidéki városok között máris megindult a versengés az új fiókokért is, úgy látszik, azokért nagy harc lesz. A kilátások lényegesen csökkennek, amennyiben hire jár, hogy két fiókot Horvát-Szlavonországban állítanak föl. Azonkívül arról is szó esik, hogy a jegybank az annektált tartományokban is új fiókokat szándékozik nyitni és pedig Banjalukában és Mosztárban.

— **A Julián-Egyesület iskolái.** A Julián-Egyesület, a mely harminchárom magyar nyelvű iskolát tart fenn Horvátországban, az ott élő magyar gyermekek részére, most tette közzé kimutatását a mostani iskolai év elején beért tanulókról. A kimutatás szerint az egyesület harminchárom iskolájába összesen 4859 tanuló jelentkezett vagyis 78-cal több, mint a múlt iskolai évben. A Julián-Egyesülettel közösen fentartott hat pusztai iskolába 531 tanuló iratkozott be, vagyis 44-gyel több, mint a múlt évben, míg a Julián-Egyesület által támogatott opato-váci iskolában 111 gyermeket tanítanak (több 8), a Julián-Egyesület most megnyitott szerajevói iskolájának pedig 180 tanulója van. Az egyesület patronátusa alatt álló iskolákban tehát 5681 magyar fiú és leány tanul, vagyis 310-zel több, mint a múlt évben.

— **A kikötőből.** November 23. Érkezett: „Ravenna” olasz gőzös Ravennából 200 zsák maggal és 20 tonna papírral, „Split” osztrák gőzös Makarskából 40 hordó borral és 10 tonna ásványvízzel, „Barletta” olasz gőzös Ve-lencéből 1500 zsák korpával.

Indult: „Ravenna” olasz gőzös Raven-nába 40 tonna fával és 20 tonna korpával. „Bagdad” német gőzös Hamburgba, 100 tonna

fával, 30 tonna babbal, 20 tonna parafinnal és 10 tonna almával. „Thebe” osztrák gőzös Triesztbe 400 tonna cukorral, 80 tonna rizssei, 20 tonna papírral és 70 tonna vegyes áruval.

— **A székely kivándorlás statisztika.** A marosvásárhelyi székely iparkamara behatóan és részletesen foglalkozik a székely kivándorlással és érdekes statisztikai adatokkal szolgál. Ezekből kitűnik, hogy a székelység ki-vándorlása már apadóban van, amennyiben az utolsó két évi kivándorlás már csaknem a fe-lét teszi az előző évek összegének. Kivándorolt összesen 1909-ben 1256 egyén, 1908-ban 1030, 1907-ben 2216, 1905-ben 2488. Viszont az is látszik ezekből az adatokból, hogy 1908-hoz képest 1909-ben ismét emelkedett a kivándor-lók száma több mint kétszázal, ami a gyöngye természetnek lehet a következménye. A tömeges kivándorlást némileg ellensúlyozza a visszaván-dorlás. A visszavándorlók száma 1909-ben 139, 1908-ban 480, 1907-ben 620 és 1906-ban 388 volt. Csik és Háromszék román határszéli vár-megyékbe szolgáltatták a legtöbb kivándorlót, a kik közül a legtöbben Romániába mentek. Ma-ros-Torda és Udvarhely vármegyéből viszont Amerikába mentek sokan.

x **Az 1910. évi brüsszeli világkiállítás-on** minden tekintetben, főleg azonban a gép-technika terén, a legnagyobb képességű cégek voltak képviselve s ezért a nemzetközi bíráló-bizottság feladata sokkal nehezebb volt, mint bármikor ezelőtt. Annál nagyobb a Singer Co. varrógép részvénytársaság diadala, hogy gyárt-mányai, mint a világ legtekélyesebb varrógépei a „Grand Prix”-vel lettek kitüntetve,

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 23. A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnököl. Bemutatja Kál-mán Gusztáv államtitkár levelét, melyben be-jelenti, hogy három mandátuma közül a kolozs-várit tartja meg. Ezután

Mocsány Sándor a közgazdasági bizott-ság jelentését terjeszti be. Napirend előtt

Huszár Károly felmutatja a Barcellona-ban kivégzett Ferrernek egy kiáltványát, mely-ben gyilkosságra hívja fel híveit. Megállapítja, hogy Ferrert, aki királygyilkosságra ígatott, Székely igazságügyminiszter fia, Székely Ala-dár képviselő, ügyész korában mint a szabad-gondolkodás lánglelkű bájnokát ünnepelte.

Ezután áttérnek a polgári perrendtartás részletes tárgyalásának folytatására. A tárgya-lás nagyobb részben vita nélkül történik.

A 29-ik szakasznál, valamint a 45-ik szakasznál Székely miniszter módosítást ajánl, melyet elfogadnak. A javaslatot a 177-ik pa-ragrafusig változatlanul elfogadják.

Ekkor Berzeviczky elnök, aki időközben az elnöklést átvette, bejelenti, hogy Hazai honvédelmi miniszter ma fog válaszolni Hu-szárnak a katonák bántalmazása ügyében tett interpellációjára.

Az ülés folyik.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

Egy szenzációs házi cikk eladására keresek

gyors és ügyes ügynököt

helyben. Csak írásbeli ajánlatok vétetnek te-kintetbe. F. Eisenmenger, Via Lod. Kossuth 21.

Kisasszony,

aki a magyar és né-met nyelvet birja
irodai munkákra

felvétetik Fratelli Deisinger cégnél
Via Macello 7.

Disznózsir

garantált valódi, kilónként 2 karonáért
kapható Dragoner I.-nél Piazza Mercato
Coperto Braida. Telefon 654.

Két nagy üres szoba,

valamin 1 butorozott szoba, első emeleten
azonnal kiadó. Via Lod. Kossuth 21. sz.

Alulirottak úgy a maguk, mint az egész rokonság nevében mély fájdalommal tudatják, hogy

JUGO ANTAL

birtokos, az arany érdemrend és a katonai kis és nagy érdemkereszt tulajdonosa

tegnap délután 4 és fél óraker, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos fel-vétele után, 75 éves korában elhunyt. Szeretett halottunk hült tetemei holnap csütör-tőkön délután három óraker fognak a Via Ciotta 20. számú házból örök nyugalomra helyezettetni.

Fiume, 1910. november 23.

Antal, Emil
fia.

Jugo Teréz
neje.

Vergas Irma (szül. Zechmeister)
Zechmeister Antal
unokák.

Részvétlátogatások mellözése kéretik.

Uj kultusz államtitkár.

BUDAPEST, nov. 23. Beavatott forrásból jelentik, hogy a kultuszminiszteri államtitkári állás betöltésére való jelölés, illetékes helyen megtörtént. Államtitkárnak Balogh Jenő udvari tanácsos, egyetemi tanár van kiszemelve. A kinevezéssel azonban várnak addig, amíg egyik mandátum megüresedik. Parlamenti körökben a jelölést meglelégedéssel fogadják.

Kisiklott gyorsvonat.

BÉKÉSCSABA, nov. 23. A 602. számú gyorsvonat mozdonya és öt személykocsija az állomás bejáratnál váltójánál kisiklott. Több vasuti alkalmazott súlyosan megsérült. A kisiklást hibás váltóállítás okozta.

Uj szerb ügynökség Budapesten.

BELGRÁD, nov. 23. A „Politika“ című lap közli, hogy a szerb kormány egy új budapesti kereskedelmi ügynökség felállítását határozta el. Az ügynökség élén Ramovac István volt főkonzul fog állani.

Arculcsapott miniszterelnök.

LONDON, nov. 23. Amidőn tegnap Asquith miniszterelnök kocsiján elhagyta a parlament palotáját, a feministák megtámadták s kocsija ablakait bottal beverték. A nagy zavarban egy William nevű nőnek sikerült a miniszterelnököt arculcsapnia. Több mint száz szufrasztet letartóztattak.

Alhir Balla szinigazgatóról.

BUDAPEST, nov. 23. Egy pozsonyi távirat jelentése szerint több lap azt írta, hogy Balla Kálmán pozsony-fiumei szinigazgató eltűnt. Az ujságcikkre Balla ma nyilatkozatot tett közzé, kijelentvén, hogy nincs szándékában eltűnni. A legutóbbi tíz napot Budapesten töltötte, ahol társulatának adminisztrációs ügyeivel foglalkozott.

Crippent felakasztották.

LONDON, nov. 23. Crippent, a feleségylkos orvost ma délelőtt kilenc órakor felakasztották. A fogház körül már a kora reggeli órától kezdve több ezernyi tömeg tolongott, de a kivégzés színhelyén csak a fogházigazgató, egy orvos, egy pap és a sajtónak egy képviselője volt jelen.

Mikor Crippen meglátta az akasztófát, összereszt és megtántorodott, mire a fekete ruhába öltözött hóhér rögtön hurkolt vetett a nyakára.

A konstantinápolyi kolera.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 23. Az elmúlt héten itt százhetvenhárom koleramegbetegedés és kilencvenhat kolera halálozás történt.

Tolstoj emlékéért.

PÉTERVÁR, nov. 23. Az egyetemi hallgatók tegnapi nagygyűlésén határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint Tolstoj gróf halálának örök emlékezetül a halálbüntetés eltörlését kívánják. Gyűlés után diákok csoportja járta be a város utcáit. A diákok a Newski Prospecten levő székesegyház előtt gyülekeztek, mire a rendőrség közbelépett. A széteszlattott diákok erre egy „Örök emlékezet“ kezdetű dalt kezdtek énekelni.

Lázadás Mexicóban.

LONDON, nov. 23. Mexicóból táviratozzák: Gomez Palacio, Durango, Barral és Torreon városokban véres összeütközések, voltak a kormány csapatai és lázadók között Gomez Palacio a lázadók birtokában van. Részletek hiányzanak.

WASHINGTON, nov. 23. Mexicóból táviratozzák: A lázadók tegnap megtámadták Orizaba várost. Hosszu és véres harac keletkezett s a lázadókat csak nagynehezen sikerült viszsza-vezetni. Torreon városát összebombázták; azt hiszik az is a lázadók birtokában van. Acamparon a felkelők kiszabadították a börtön foglyait, a város pénztárát pedig kirabolták. A halottak száma 20, a sebesülteké mintegy 80. Ujabb összeütközések várhatók.

Nagy hóvihár a Fehér-tengeren.

KRISZTIÁNIA, nov. 23. Vardoéből táviratozzák, hogy odaérkezett orosz gőzösök parancsnokainak jelentése szerint a Fehér-tengeren Kola félsziget partján a napokban órási hóviharak dühöngtek. Egy nagy és több kisebb orosz és norvég hajó elsüllyedt. A hajók legénysége befuladt a tengerbe. Sok holttestet a víz partra vetett.

Nyilt-tér*).**Anyagszállítási Hirdetmény.**

Alulírott társaság ezennel tudatja, hogy hajói rendes szükségletének fedezésére a következő cikket szerzi be:

Festékek különféle minőségben, ólomfehér, minium, lenolaj nyers és főtt, szekatív folyékony és poralakban, lakk, fémtisztító, pamut-huladék, fa (bükk, tölgy, teak, pitchpiné) seprő, kosarak, ács munkák (hidak be- és kirakodási műveletek részére, csiga, evezők, facsiga csigasorhoz, stb.), különböző vas- és fém- és acsok részére, petroleum, kötelek kender és manillából, vitorlavászon ponyva, zászlók és jelzők, vizálló festékek, különféle minőségű gépolaj, tömitések (aszbeszt, pamut és kauksukból), különféle vasárú (különféle terjedelmű vaslemezek, recézett vaslemez, bádóg- és vascinnlemezek, gömbvas, ráspoly, ólom- és ólom- és rézcső, forrasztócsinn, cinnlapok kazán részére), Portland- és román-cement, választóvíz, közönséges szóda és finomított szappan folyékony és kemény állapotban, gyertya, aszbeszfónál és lemez, v szuzalos ruggyanta, ruggyantaárú kazán és gép részére, csiszolóvászón, laggyu és tűzálló föld.

Ezenfelül a hajóélelmezés részére: különféle fajta hus, ételolaj, friss kenyér, kétszersült, fehér- és sárgaliszt, friss- és főzött vaj, zsír, szalonna, kávé, cukor, tea, szárított főzelék, finom- és közönséges tészta, főtt- és nyers sonka, különféle sajt és más fűszerárú és csemegék, továbbá finom- és asztali borok, végül ágyneműek, más fehéreneműek asztali részére, kőtenyek, kanavász, mind legfinomabb kivitelben.

Felvilágosítások a szükséges mennyiségekről és egyéb részletek a társaság helybeli irodáiban szereshetők be.

Mindazon kereskedők és cégek, amelyek a fent felsorolt cikkek és kellékek szállításáért pályázni óhajtanak, felhivatnak, hogy részletes ajánlataikat — külön felsorolva minden egyes

* E rovatban közöltékért a beküldő felelős a szerk.)

cikk árát — november 30-áig nyujtsák be. A pályázatok „Ajánlat szállításra“ felirással ellátott zárt borítékban nyujtandók be. A szállítások odaitélését alulírott társaság tartja fenn magának.
Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózás Részvény-Társaság.

Ujjonnan érkezett!

Egy nagy tétel teljesen felszerelt szőnyeg

szalónok, ebédlők és hálószobák számára

mérték 135x200	K. 25.--
„ 200x300	„ 42.--
„ 250x350	„ 68.--

Azonkívül futószőnyegek, ágyelők, függönyök, asztali és ágy-garnitúrák stb.

Nagy divatárú- és kézműárú-raktár. Női- és férfiruha-szövetek. Selyem-csipke- és minennemű detail-árú. Vásznak, battisztek, függönyök, szőnyegek stb. Nagy választék női- és férfi-fehéreneműben. Női és gyermek-konfekciók.

M. WEISS

= ARUHÁZA =

FIUME • TRIESTE

CORSO II.

CORSO 9.

BÉCS.

Szabott árak!

Szabott árak!

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutalékkal felvétetnek „A TENGERPART“ kiadóhivatalában Vico del' Ospedale, Wurzer-ház.

Egy gőzerőre berendezett, famegmunkáló gépekkel teljesen felszerelt és szerszámokkal ellátott

ASZTALOSMŰHELY

azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű
kilátás a tengerre. Szoba és ellátás
8 koronától feljebb. Családoknak
engedmény.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcso árak!

Olcso árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt

Első fiumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön
női teremben. Mindenféle hajmunka
olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy
egyes meghívásokra, mint havi elő-
fizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos
kiszolgálás.

Telefon II-60.

A Tengerpart minden jogos
panaszt közöl és minden
közérdekű felszólalásnak
!! helyt ad. !!

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üziete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-
árúknak, szövött- és konfekció-árúknak.
Bluzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, kö-
tények, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők,
esernyők és sétatokok. Jutányos árak.

Szíves pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

„Sans Souci”

elismert legfinomabb, francia minta
szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante,
Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,
Főraktár Fiumében: Benvenuto Vezzil-nél
Via Lodovico Kossuth.

STOICOVICH E.

„APOLLÓ” vendéglője

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
(a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Kitünő magyar konyha.

Havi előfizetések elfogad-
tatnak.

Minden hófőn korhelyeves, minden kedden
disznótör és minden pénteken alföldi gulyás.

Magyar gazda.

Magyar kiszolgálás

GREDELJ J. sapkás

Fiume, Via Germania 2.

Saját gyártmányu, civil-, egyenruha- és
vasuti sapkák nagy készlete.

Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Meteor

kályha

kőszén és koksztü-
tésre berendezve.

Egyedüli és kizárólagos
raktár:

WURZER JÁNOS

Fiume, Vicolo dell' Ospedale.

PENZIÓ VILLA PUNTA LUSSINGRANDE

Egész éven át nyitva. - Saját
tengeri fürdő. - Modern kénye-
lem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

„MERKUR”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpon-
tosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készül-
nek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány
szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műin-
tézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF
a „MERCUR” könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY”-hoz címzett ruháüzletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban.
Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

Gyermekcipők- és kötények iskolai célokra, valamint női- és férfi-
fehérneműk, cipők és egyéb férfi és női divatkülönlegességek
olcsó áron kaphatók

REIS J. üzletében Fiume, Via delle Pile 4. sz.
a „Grande” kávéházzal szemben.

ZONGORA-TEREM ÉS KÖLCSÖN INTÉZET

ALAPITTATOTT 1880.

ÖZV. POTOSNJÁK ANTONIA

TELEFON 180. — VIALE FRANCESCO DEÁK 38. — TELEFON 180.

Ajánlja a legjobb gyártmányu zongorákat és pianókat előnyös fizetés mellett.
ZONGORABERLET, JAVÍTÁS ÉS HANGOLÁS.
A világhírű Bösendorfer zongorák egyedüli képviselősege.

NAVICELLO F.

automobil és kerékpár üzlete.

Piazza Scarpa - FIUME - Telefon 774

Kellékek raktára és alkatrészek
kicszerelése.

JAVÍTÁSOK RÉSZÉRE ME-

CHANIKAI MŰHELY.

Auto-Garage és bérletek.

Minden embernek nélkülözhetetlen.

EHRlich „606”

Legközelebb megjelenik ~ sajátkezü munkája ~
az általuk feltalált „606” gyógyító
szerről. Az eredeti kísérletek megőrzött
lelőkéivel.

Ehrlich és Hata

IRTÁK: Dr. EHRlich P. ÉS Dr. HATA S.

Magyarra fordította, előszóval és magyarázatokkal ellátta:

◀ Dr. MARSCHALKÓ TAMÁS ▶

kolozsvári egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek
tartalmát minden kultúremlernek ismernie kell. BOLTÍ ÁRA: FÜZVE
6 K, DISZKÓTÉSBEN 8 K.

Az előfizetési összeg beküldése esetén, BÉRMENIVE küldjük, után-
vételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti: — Megrendelhető:

HEGEDÜS és SÁNDOR

könyvkiadóhivatalától DEBRECZENBEN és bármely más hazai
könyvkereskedőnél.

Diszkrét széküldés.

Bonin penzio Velence

Corte Barozzi, a Britania-
szálló mellett. !!

Kitünő bécsi konyha, különösen
magyarok és osztrákok által láto-
gatva, egy percnyi távolság a
Márkus-tértől.

VENIER szálló és étterem VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márk Tér mellett

Nagy éttermek. Jzletes, francia és
német konyha. Lakosztályok és szo-
bák villanyvilágítással fűtéssel és
fürdővel személyenkint 2 lirától
feljebb. Telefon 1523

Tulajd. Venier Marco.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

☛ **Telefon 474. szám.** ☛

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelően berendezett **fűszer és csemege üzletet** nyitottam. Minden törekvésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban részesítsem. Raktáromon mindenkor friss és elsőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok, konzervek, friss töltésű ásványvizek igen előnyös áron kaphatók.

Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss kenyeret is raktárou tartok az első fiumei kenyérgyár gyártmányaiból.

Szives pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel

Markovics S. fűszer- és csemege kereskedő.

Malosek Pál
szobafestő, cimfestő és mázoló

A fiumei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vállal minden e szakba munkát — új épületek teljes festését is — olcsón és kifogástalanul.

Cím: Via Caserma 5. sz., I. em.

Catti György utóda
cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Fiumei Ör- és Záró Intézet
Via Riva 2. - FIUME - Telef. 11-10

● Elvállal mindennemű felügyeletet ●
● és pedig: villák, hajók, raktárak, ●
● telkek gyárok és mindennemű ●
● szabadon fekvő áru őrzését a ●
● :: legelőnyösebb feltételek mellett. :: ●

Harisnyakötőde Fiumében.
Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnya fejelések jutányos árban végeztenek. Minél több szives megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

A Tengerpart
telefonszáma **229**

Kiadótulajdonos: „A TENGERPART“ LAFKIADÓ VÁLLALAT.

Azon alkalomból, hogy az
„Amerikai Flottá-hoz“
czimzett üzlet fiókja
a Via Alessandrina 3. sz. alatt megnyit
a következő áruk
valóban igen alacsony árban
kerülnek eladásra:

Férfi színes ingek, zephir mellel 2. — K-tól feljebb
Férfi színes ingek, seiyem mellel 2.80 „ „
Férfi színes turista ingek,
zephirből 3.— „ „
Férfi fehér piké ingek . . . 2.70 „ „
Férfi háló ingek, széllel . . . 3.— „ „
Férfi fehér alsónadrág, francia
szabással 1.60 „ „
Férfi harisnyák, választékos
szinben 0.40 „ „
Fekete férfi harisnyák . . . 0.28 „ „

INGYEN kapnak a t. vevők izléses nyakkendőket

Nagy választék gallérokban, kézelőkben, zseb-
kendőkben, nyakkendőkhöz, nadrágtartókban st.

Tennisz bluzok, különböző színben 2.—K-tól fel

Vászon bluzok, garantált színekben 2.50 „

Női szoknyák szövetből, legujabb

szabással 5.50 „

Női alsószoknyák szaténból, fehér 3.— „

Női alsószoknyák vászonból színes 1.80 „

Női siphon ingek, himzéssel . . . 2.20 „

Női siphon alsónadrág, himzéssel 2.— „

Női fekete harisnyák . . . -30 „

Női színes harisnyák . . . -48 „

Ingyen kapnak a t. női vevők igen választékos öveket

Nagy raktár téli ingek és alsónadrágokban

gyári árakban. — Bőr-, gyapju- és cérna-
keztjük urak és hölgyek részére.

Mosó és tisztító intézet

Fiume, Via Salute 6. szám.

Minden e szakba vágó munkát leszállított
árakon a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel tör-
ténik, tehát nincs ruharongálódás.

Sziveskedjék állításaimról meggyőződni.

A ruhákért házhöz küldök!

Telefon 11-41.

Sámson Antal.

Grün Benő
polgári és egyenruha szabó

FIUME,

Piazza Cappuccini 4. szám alatt van.

Ferlan Giovanni
butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyit.

Nagy készlet mindennemű
szalón- és egyszerű butor-
ban. Rézbutor. Kárpitos-
műhely. - Asztalosműhely.

☛ Olcsó árak. ☛

Uj cselédközvetítő

iroda nyit meg az Andrassy-
utca és Remai-utca 4. számú
ház sarkán.

Szives megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a
m. t. hölgyközönséget, hogy
az eddigi Via Governo 9.
sz. alatti fűző üzletemet a

Via Molo 2. sz. alá
helyeztem át. Dus választéku
raktár mindenféle fű-
zőkben 4 koronától a leg-
drágább kivitelig.

Szives látogatást kér
tisztelettel **Morgenstern Viktoria**
első fiumei fűzőszalon

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

☛ **Marólug nélküli kézi mosás.** ☛

☛ Mindenféle női piperék, férfi-ing, ☛

☛ gallér, kézelő stb. a legpontosabban ☛

☛ :: elkészítve házhöz szállítatnak. :: ☛

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villany-
világítás stb.

☛ Omnibus minden vonatnál. ☛

Tulajdonos **DRASKOVICH MIKLÓS.**

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista va-
dász- és hegymászó vala-
mint

különlegesség cipőkben.

Pontos kiszolgálás.
Jutányos árak.

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!

MERKUR KÁVÉHAZ

a vasuti állomással szemben
Legjobb minőségű kávéházi italok. - - -
☐ **MAGYAR BOROK.** ☐
- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.
A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.
A n. é. közönség pártfogását kéri
KONRÁD FERENC tulajdonos.

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.
Elvállal diszfestészeti, szoba-
festő és cimfestő munkálatokat,
valamint bútor- és bádofénye-
zést. Mérsékelt árak. Pontos
kiszolgálás.

Rosenfeld Márk
asztalos mester

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát,
úgyszintén javítások is pontosan és lelki
ismeretesen végeztenek el. Régi bútorokat,
ajtókat és kapukat szabadalmazott mód-
szerrel teljesen ujjaalakít.

Meghívásra azonnal házhöz jön! - Mérsékelt árak!

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF "MERCUR", NYOMDÁJÁBAN FIUME.